

[Manno Budtz.]

til pasning af endnu et barn. Jeg mener, at her må hensynet til at redde moderen og den øvrige familie gå fremfor hensynet til det barn, der ventes.

Jeg synes også i høj grad, det er et handicap for kvinderne, i modsætning til mændene, at når barnet er født, ja, så er det meget ofte en selvfølge, at det er kvinden, der opgiver sin uddannelse; hun må i mange tilfælde opgive sit arbejde, sin karriere, fordi hun ikke har anden mulighed for at få barnet passet end selv at gøre det, hvorfor hun må opgive det arbejde, der interesserer hende.

Jeg synes altså, at der er mange samfundsmæssige og personlige grunde, der taler for en udvidet indikation, en social indikation, og jeg håber, at den igangværende diskussion, det udvalgsarbejde, der kommer, og en eventuel kommission — eller hvad der nu bliver tale om — vil føre til et i høj grad, som man siger i dag, liberaliseret resultat i forhold til den gældende lovgivning.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg er enig med hr. Niels Westerby i, at denne debat har haft en behagelig afslappet atmosfære over sig. Vi, der kan huske, hvordan lidenskaberne kom i kog i 1956, da vi sidst drøftede denne lovgivning, føler nok en behagelig lettelse; måske vi også føler os lidt farisæiske, lidt bedre, fordi vi nu dog er kommet til en klarere erkendelse af realiteterne. Hr. Morten Lange pegede jo fuldstændig rigtigt på, at man lige så lidt kan sætte en skarp grænse for livets opståen, som man kan sætte en grænse for dødens indtræden, og det var jo det begreb, dette hellige liv, der opstår, denne menneskespire, der opstår ved undfangelsen, og som skal nyde retsbeskyttelse, der satte lidenskaberne i kog.

Nu ser vi — jeg siger heldigvis — mere praktisk på det; for dette her med hvornår livet opstår, og hvornår det forsvinder igen, har jo nok praktisk interesse, i høj grad, men ikke så forfærdelig megen teoretisk interesse. Man kan vel tale om, at livet er ved at opstå ved undfangelsen, men alle til et færdigt menneske nødvendige organer er jo ikke til stede ved undfangelsen — de opstår formentlig efterhånden; og jeg går ud fra — men det ved videnskabsmanden hr. Mor-

ten Lange sikkert lidt mere om og kan belære os om — at det er ligesådan, når døden indtræder, at alle organer dør ikke på én gang. Man siger jo, at døden er indtrådt, når hjertet er holdt op at slå; men så er spørgsmålet — det er jo til overvejelse for tiden — om det er det rette kriterium. Det kommer vi tilbage til i en anden forbindelse.

Men som sagt, jeg synes, det har været opmuntrende, og alt tyder jo på, at vi i hvert fald vil få en fornuftig lovgivning med tiden. Hr. Morten Lange siger, det haster. Ja men jeg vil da gerne gøre opmærksom på, at jeg i skrivelser til medlemmer af det udvalg, der er nedsat, udtrykkeligt har anmodet udvalget om at fremskynde arbejdet. Jeg synes, det er rimeligt, at jeg her oplyser, hvem dette udvalg består af. Formanden for udvalget er kontorchef i justitsministeriet J. Gersing; øvrige medlemmer er dr. med. fru Kirsten Auken, borgmester Edel Saunte, overlæge Henrik Hoffmeyer, læge Knud O. Christensen fra Den almindelige danske Lægeforening, overlæge Juel Henningsen fra sundhedsstyrelsen, departementschef i ministeriet for familiens anliggender fru G. Refslund Thomsen, direktør for mødrehjælpen fru Vera Skalts, socialrådgiver fru Karen Ytting, valgt af Danske Kvinders Nationalråd, og, som sekretær, fuldmægtig i justitsministeriet T. Bækgaard, som for øvrigt har været sekretær for seksualoplysningsudvalget.

I den forbindelse er det rimeligt at gøre opmærksom på, at der ligger et stort materiale i seksualoplysningsudvalget; det er blot ikke bearbejdet. En væsentlig del er samlet sammen, men der er jo mangel på kvalificeret arbejdskraft til at forestå bearbejdningen. Jeg vil anse det for rimeligt, at vi afventer resultatet af det sagkyndige udvalgs arbejde. Der er, som jeg sagde, mulighed for at få materiale fra seksualoplysningsudvalget, men der er tillige — det er vi bekendt med — mulighed for at få værdifuldt materiale fra det tilsvarende svenske udvalg, som har arbejdet i et par år.

Man kan spørge, hvad det er for spørgsmål, vi synes det er så vigtigt at få belyst, og lad mig nævne nogle af dem.

Der må efter min opfattelse for det første foretages en nærmere sagkyndig vurdering af den gældende tilstand, bl. a. på grundlag